

til Saaning eller paa anden Maade, og hvis han forsømmer Brakmarkens Behandling før og efter, men navnlig før Saaningen, paa en saadan Maade, at Resultatet af Avlen bliver daarligt, og Jorden bliver befængt med Ukrudt, kan han forpligtes til at ompløje det besaaede Areal. Under Hensyn til disse betryggende Bestemmelser, og da der tilstaas Ejeren en Del af det Merudbytte, som fremkommer for Forpagteren, kan jeg tiltræde Lovforslaget.

Jeg vilde dog gerne rette en enkelt Forespørgsel til den højtærede Minister. Der staar i Lovforslaget, at naar der kun er et Aar tilbage af Forpagtningstiden, skal der ydes Ejeren 35 pCt. af Nettoudbyttet. Jeg gaar ud fra, at hvis Forpagtningskontrakten bliver fornyet i Løbet af Aaret, kommer vi ind under fleraarige Bestemmelser, ellers vilde det ikke være fuldkommen retfærdigt. Med disse faa Bemærkninger skal jeg anbefale samtlige disse 3 Lovforslag til hurtig og velvillig Behandling.

Olufsen: De Forslag til Landbolove, som her foreligger, særlig de to førstnævnte, om Forbud mod Nedlægning af bestaaende Landbrug og om Indskrænkninger i Retten til Udstykning samt om Afvigelse fra Kontrakter om Forpagtning af Landejendomme, betyder en Indskrænkning af de frie Rørelser, der ellers har været tilstaaede Landbruget, idet der gøres Indgreb i den hidtilværende Ret til Udstykning og til Bort salg af Besætning og Avl, medens der hidtil har været fri Raadighed for hver enkelt Ejer til at gøre, hvad han vilde. Men under den nationaløkonomiske Fare, der virkelig ligger i den Udstykning, der foregaar for Øjeblikket, kan jeg paa mit Partis Vegne tiltræde disse Lovforslag. De er jo ogsaa kun midlertidige og skal kun gælde for 1 Aar.

Jeg skal ganske kort omtale de to Forslag. Det første, om Forbud mod Nedlægning af bestaaende Landbrug og om Indskrænkninger i Retten til Udstykning, er jo fremsat for at forebygge den Boligmangel, der i Virkeligheden kan komme til Stede ude paa Landet, saa at ikke Huse lægges ind under større Ejendomme, og jeg ved, at der f. Eks. har været gjort Forsøg paa, og at man ogsaa har udført det i større bymæssigt bebyggede Landkommuner, at hele Landbrug er blevet nedlagt, at Stalde og Lader saavel som selve Beboelsesbygningerne er indrettede til Boliger, og at Ejendommene saa er stykkede ud. Dette vilde forhindres, hvis dette Lovforslag blev ved-

taget. Jeg vil henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa, at han i saa Henseende ogsaa vil kunne benytte sidste Stykke af § 2, idet han efter dette kan meddele Dispensationer. Det vilde nemlig kun være at komme fra Asken i Ilden, at disse Ejendomme blev forhindret fra Opfyldelsen af den Bestemmelse, de i Øjeblikket yder Samfundet meget større Gavn ved, nemlig at de kan tjene til Boliger for Personer, som ikke kan finde Optagelse i almindelige Vaaninger. Det vil jeg bede den højtærede Minister om at behandle med den allerstørste Hensyntagen til disse Kommuner. At Loven ikke gælder for København og Frederiksberg, er en Selvfølge. Dér vilde en saadan Indskrænkning føre ganske betydelige Ulemper med sig. Vi kan altsaa tiltræde det første Lovforslag, som det er.

Det andet Lovforslag har faaet den Tilføjelse i § 2 i det andet høje Ting, at der ogsaa er gjort Indskrænkninger i de nuværende Ejeres frie Omsætning af Avlen og Besætningen. Der staar i § 2, sidste Stykke, som den højtærede Minister har gjort opmærksom paa, at saafremt et kommunalt Raad erfarer, at Landbrugsejendomme, som ikke har skiftet Ejere i det Tidsrum, i hvilket denne Lov har Gyldighed, forringes paa en uforsvarlig Maade ved Bort salg af Besætning og Avl, kan Raadet ligeledes forbyde yderligere Forringelse ved Bort salg fra disse Ejendomme. Det er dog en voldsom Magt, der lægges i de kommunale Raads Hænder, at de saaledes pludselig kan skride ind. En Mand kan blive ret afhængig af det paa gældende Sogneraad; hvis han ikke staar sig godt med det, kan det gribe ind paa en ret ubehagelig Maade. Jeg vilde dér gerne have tilføjet en lille Bestemmelse om, at Raadet dog ikke faar en saadan Magt, at vi intet kan foretage os uden Raadets Sanktion, thi med de Indskrænkninger, som den Kornlov, der er paa Trapperne, nu gør i det Foder, der staar til Raadighed for Besætningerne, vil der sikkert være mange Steder, hvor man kan sige, at vedkommende Ejendom staar i Fare for at forringes, men det er en Følge af, at der er Mangel paa Korn til Kreaturerne. Det er imidlertid ikke sikkert, at Sogneraadet altid vil anerkende det, og i saa Fald bør vi have en Appellinstans. Jeg vilde saa gerne have, at man kunde indanke Sagen for Landbrugsministeriet, for at vi dog kunde faa en anden Instans end selve Sogneraadet til at paakende en saadan Forbyden af Salg. Endvidere vilde jeg gerne, at denne lille Sag blev henvist til et Udvalg for at blive under-